

Grunder för fristående examen

**YRKESEXAMEN
FÖR MÅLARE
2003**

Grunder för fristående examen

YRKESEXAMEN FÖR MÅLARE
2003

© Utbildningsstyrelsen 2004

Edita Prima Oy

Helsingfors 2004

ISBN 952-13-2144-X (häft.)

ISBN 952-13-2145-8 (pdf)

DNR 13/011/2003

FÖRESKRIFT Iakttas som
förpliktande

DATUM 17.1.2003

Giltighetstid
fr.o.m. 1.2.2003 tillsvidare

De stadganden på vilka befogenheten
att utfärda föreskriften bygger
L 631/1998 13 § 2 mom
A 812/1998 1 § 1 mom
Upphäver Föreskrift Nr 148/011/95
Ändrar Föreskrift Nr

GRUNDERNA FÖR YRKESEXAMEN FÖR MÅLARE

Utbildningsstyrelsen har fastställt grunderna för yrkesexamen för målare (gemensam med hantverk och konstindustri). Examensgrunderna skall iakttas fr.o.m. 1.2.2003 tillsvidare.

Utbildningsanordnare som ordnar utbildning som förbereder för examen eller för del därav skall göra upp och godkänna en läroplan för utbildningen med beaktande av vad som bestämts i dessa grunder. Som en del av den förberedande utbildningen skall ordnas prov som utvisar yrkesskickligheten.

Examenskommissionen, examensarrangören och utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för examen obeaktade eller avvika från dem.

Om de uppgifter som skall antecknas på betygen och om betygsmo­dellerna samt om grunderna för uppgörandet av de personliga studieprogrammen bestäms separat.

Överdirektör

HELI KUUSI
Heli Kuusi

Undervisningsråd

MARKKU LAPPALAINEN
Markku Lappalainen

INNEHÅLL

Kapitel 1

Syftet med fristående examina och målen för dem.....	7
1 § Fristående examina	7
2 § Förberedande utbildning för fristående examina.....	7
3 § De allmänna grunderna för sättet av påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna	8

Kapitel 2

Uppbyggnaden av yrkesexamen för målare	8
1 § Examensdelarna.....	8

Kapitel 3

Kraven på yrkesskicklighet i yrkesexamen för målare och grunderna för bedömningen	9
1 § Allmänna färdigheter för målare	9
a) Kraven på yrkesskicklighet	9
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	10
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	10
2 § Nybyggnadsmålning.....	11
a) Kraven på yrkesskicklighet	11
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	12
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	12
3 § Ombyggnadsmålning	13
a) Kraven på yrkesskicklighet	13
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	13
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	14
4 § Reparation och målning av fasader	14
a) Kraven på yrkesskicklighet	14
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	15
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	15
5 § Tapetsering	16
a) Kraven på yrkesskicklighet	16
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	16
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	17
6 § Sprutmålning för byggnadsmålare	17
a) Kraven på yrkesskicklighet	17
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	17
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	18
7 § Beläggning av golv.....	19
a) Kraven på yrkesskicklighet	19
b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet	19
c) Mål och kriterier för bedömningen.....	19

8 §	Spackling.....	20
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	20
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	20
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	21
9 §	Dekorationsmålning.....	21
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	21
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	21
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	22
10 §	Utläggning av strykbara vattenisoleringar.....	22
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	22
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	23
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	23
11 §	Imitationsmålning.....	24
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	24
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	26
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	24
12 §	Putsning och lagning av fasader.....	25
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	25
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	25
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	26
13 §	Mattläggning för målare.....	26
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	26
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	27
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	27
14 §	Plattläggning för målare.....	28
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	28
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	28
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	28
15 §	Restaurering.....	29
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	29
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	29
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	30
16 §	Företagsamhet.....	30
	a) Kraven på yrkesskicklighet.....	30
	b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet.....	31
	c) Mål och kriterier för bedömningen.....	31

SYFTET MED FRISTÅENDE EXAMINA OCH MÅLEN FÖR DEM

1 § Fristående examina

De fristående examina är inte beroende av det sätt på vilket man förvärvat sig sin yrkeskicklighet. Det kunnande som examinanderna har skaffat sig genom utbildning, i arbetslivet eller genom sina intressen behandlas som en helhet, så att detta kunnande kan användas när den erfordrade yrkeskickligheten skall påvisas vid de fristående yrkesproven.

De fristående examina är modulära till sin struktur. De utgörs av uppgiftshelheter, som baseras på arbetslivet och dess utvecklingsbehov och som präglas av det som förenar verksamheten med den teoretiska grunden, av mångsidig yrkeskicklighet och av att arbetsprocessen integreras med resultaten av den. Varje del av en examen utgör ett delområde av yrkeskompetensen, som kan lyftas ut ur den naturliga arbetsprocessen och bilda en självständig helhet som kan bedömas. De fristående yrkesproven arrangeras och avläggs flexibelt för en examensdel i sänder. Examinandernas mål kan också vara att endast avlägga en eller flera delar av en examen, inte hela examen.

Grunden för beskrivningen av kraven på yrkeskicklighet är den kvalifikationsbestämning som anses vara lämpligast för yrkesområdet. Beskrivningen koncentreras på kraven för branschens centrala funktioner, behärskning av verksamhetsprocessen och omfattande yrkespraxis. I kraven ingår också de för arbetslivet nödvändiga språkkunskaperna och sociala färdigheterna.

2 § Förberedande utbildning för fristående examina

Systemet med fristående examina ställer inte examinanderna inför förhandsvillkor i fråga om utbildning. Emellertid avläggs dessa examina i allmänhet i samband med något slag av förberedande utbildning.

Den som anordnar förberedande utbildning skall fastställa läroplanen för utbildningen enligt examensgrunderna. Utbildningen och de fristående yrkesprov som ingår i den skall läggas upp enligt examensdelarna. Det åligger utbildningsanordnaren att arrangera de fristående yrkesproven som en del av den förberedande utbildningen. Till de studerandes skyldigheter hör att delta i dessa prov i samband med studierna.

De gemensamma studier, som ingår i en grundexamen som avläggs som grundläggande yrkesutbildning, är inte obligatoriska i en utbildning som förbereder för en grundexamen som avläggs som en fristående examen. Målen för dessa studier beaktas dock i tillämpliga delar i läroplanen och i arrangemangen för undervisningen.

3 § De allmänna grunderna för sättet att påvisa yrkesskicklighet och för bedömning av examensprestationerna

---

Bedömningen av de fristående yrkesproven förutsätter metodisk insamling av material, beslutsfattande och dokumentering angående examinandernas yrkesmässiga och arbetsrelaterade färdigheter, som jämförs med de i examensgrunderna fastställda kraven på yrkesskicklighet och med bedömningskriterierna. Tyngdpunkten vid bedömningen ligger på det praktiska arbetet och arbetsmetoderna. Färdigheterna eller kunnandet bedöms i allmänhet direkt enligt motsvarande arbete.

Miljön för de fristående yrkesproven skall vara verklig eller så realistisk som möjligt. Vid bedömningen tillämpas mångsidigt olika kvalitativa bedömningsmetoder såsom iakttagelser, intervjuer, frågor och portföljer samt självbedömning och gruppbedömning. De fristående yrkesproven läggs upp enligt examensdelarna så att man vid proven kan bedöma om examinanden uppfyller de centrala kraven på behärskandet av yrket.

Målen för bedömningen anger de kompetensområden som ägnas speciell uppmärksamhet vid bedömningen. Målen hänför sig till de centrala färdigheterna och man ser till att examinanden behärskar den teori som ligger till grund för arbetet samt att han/ hon behärskar arbetsmetoder, arbetsutrustning, material och arbetsprocesser. Såväl målen för bedömningen som bedömningskriterierna härleds ur kraven på yrkesskicklighet för motsvarande examensdel. Kriterierna för bedömningen baserar sig på målen för bedömningen och de anger och preciserar prestationer på olika nivåer. Bedömningskriterierna utgör trösklar med vilkas hjälp det är möjligt att differentiera kompetensnivån.

Kapitel 2

UPPBYGGNADEN AV YRKESEXAMEN FÖR MÅLARE

1 § Examensdelarna

För att få examensbetyg över yrkesexamen för målare måste examinanden sammanlagt ha erlagt fyra examensdelar med godkänt betyg.

Examen innehåller en obligatorisk del:

- Allmänna färdigheter för målare.

Beroende på sin inriktning skall examinanden avlägga minst en av följande examensdelar:

- Nybyggnadsmålning
- Ombyggnadsmålning
- Reparation och målning av fasader.

Dessutom skall examinanden vid behov välja en eller flera av följande delar:

- Tapetsering
- Sprutmålning för byggnadsmålare

- Beläggning av golv
- Spackling
- Dekorationsmålning
- Utläggning av strykbara vattenisoleringsar
- Imitationsmålning
- Putsning och lagning av fasader
- Mattläggning för målare
- Plattläggning för målare
- Restaurering.

Utöver dessa examensdelar kan examinanden avlägga examensdelen företagsamhet, som antingen kan ingå i examen eller utgöra en fristående delexamen.

- Företagsamhet.

Kapitel 3

KRAVEN PÅ YRKESKICKLIGHET I YRKESEXAMEN FÖR MÅLARE OCH GRUNDERNA FÖR BEDÖMNINGEN

1 § Allmänna färdigheter för målare

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden har en ansvarsfull och kundorienterad inställning till sitt arbete. Han utför sina arbetsuppgifter i enlighet med arbetsbeskrivningar, ritningar och andra handlingar. Han vet vilka kvalitetskrav som ställs på den färdiga ytan och känner till olika sätt att mäta och kontrollera kvaliteten.

Examinanden kan välja kemikalier och annat material enligt ändamålet, och han följer bruksanvisningar och arbetarskyddsbestämmelser. Han känner till sammansättningen på de vanligaste ämnen som används i branschen, samt verkningarna av eventuella hälsofarliga komponenter. Han kan använda och lagra kemikalier korrekt och säkert. Han kan välja material och ytbehandlingssystem utgående från produktfakta, och han kan också motivera dessa val.

Examinanden har grundläggande kunskaper om de vanligaste byggnadsmaterialen som kan målas, och han känner till hur deras egenskaper inverkar på valet av ytbehandlingssystem. Han kan skydda ytor som lämnas obehandlade. Han har grundläggande kunskaper om hur objektets placering och förhållandena på platsen skall beaktas när arbetet utförs och när behandlingssystemet väljs. Han känner de fysikaliska och kemiska materialegenskaper som ligger till grund för valet av skyddsbehandling.

Examinanden kan kontrollera om maskiner och apparater som används i branschen är säkra och funktionsdugliga. Han känner till de centrala funktionsprinciperna för de maskiner och apparater som används inom byggnadsmålningen och han kan använda och förvara dem rätt. Han känner också till hur man går till väga i problem- och nödsituationer som kan uppstå när sådan utrustning används.

Examinanden kan välja lämpliga maskiner och apparater för sitt arbete, och han kan motivera sitt val med avseende på säkerhet, ekonomi och effektivitet. Han kan använda sådan elektrisk utrustning som är allmän i branschen korrekt och tryggt, och han kan bedöma om utrustningen är säker. Han förstår hur statiska elektriska laddningar kan uppstå samt vikten av jordning i brandfarliga rum, och han kan i sitt arbete sörja för att det inte uppstår laddningar som kan ge upphov till gnistor. Han beaktar elsäkerheten i sitt arbete. Examinanden kan bedöma materialåtgången och den arbetsinsats som ett arbete kräver utgående från tekniska ritningar och handlingar över objektet.

Examinanden kan fungera som medlem i en arbetsgrupp i enlighet med spelreglerna i arbetslivet och känna till praxis i fråga om arbetsavtal och förfaranden i arbetslivet. Han kan definiera sina arbetsuppgifter i relation till företagets kvalitetssystem. Han känner också till innehållet i måleribranschens kollektivavtal och principerna för hur hans egen lön skall beräknas enligt detta avtal.

Examinanden kan använda den skyddsutrustning som arbetet kräver, och han kan också skydda sin omgivning. Han kan i sitt arbete bidra till en hållbar utveckling genom miljövänlig avfallshantering och avfallssortering. Han har de kunskaper och färdigheter som krävs för kortet för heta arbeten. Han kan handla rätt vid olycksfall och han har avlagt kursen Fj1 eller ha motsvarande kompetens.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda omständigheter på examinandens arbetsplats eller i den organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: skydd av ytor som skall lämnas obehandlade, rengöring av ytor som skall målas eller beläggas, borttagning av gamla ytbeläggningsskikt, enkla målnings- och ytbehandlingsarbeten, målning enligt ritningar och andra relevanta handlingar samt rengöring av målningsutrustning. För att underlätta rengöringen skall examinanden kunna ta isär utrustningen och sätta ihop den på nytt. Dessutom skall han kunna förvara den rätt.

Examinanden skall ha klarat förstahjälpkursen Fj1 och ha kortet för heta arbeten eller alternativt påvisa motsvarande kompetens i samband med yrkesprovet.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra vanliga målnings- och ytbehandlingsarbeten självständigt, ansvarsfullt och utgående från kundens behov
- kan följa arbetsanvisningar, ritningar och andra handlingar som berör hans arbetsuppgifter

- kan förstå och tillämpa varuinformationsblad för trygg användning av kemikalier som används vid ytbehandling
- kan använda och lagra kemikalier för byggnadsmåleri rätt
- kan välja lämpliga behandlingssystem för olika ändamål
- kan reparera och utföra service på maskiner och apparater som används inom byggnadsmåleriet
- kan använda eldrivna maskiner och apparater säkert
- kan bedöma kvaliteten på sitt arbete och sin arbetseffektivitet
- kan arbeta tillsammans med övriga medlemmar i arbetsgemenskapen
- använder personlig skyddsutrustning
- kan grunderna i avfallshantering
- har den kompetens som krävs för kortet för heta arbeten
- har kunskaper och färdigheter i första hjälpen motsvarande kursen Fj 1.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- genom sitt arbete orsakar fara för sig själv, för någon annan person eller för miljön.
- inte kan utföra sitt arbete enligt givna instruktioner, arbetsbeskrivningar, ritningar och andra handlingar som ligger till grund för arbetet
- inte kan motivera det behandlingssystem som han har valt
- inte kan bedöma sitt arbete i enlighet med kollektivavtalet
- inte åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav
- inte har kunskaper i brandfarligt arbete och i första hjälpen i sådan utsträckning som kortet för heta arbeten resp. kursen Fj 1 förutsätter
- inte klarar av att utföra arbetet med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare.

2 § Nybyggnadsmålning

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan självständigt och enligt arbetsbeskrivning utföra de vanligaste arbetsuppgifterna inom nybyggnadsmåleriet, såsom behandling av fogar och avjämning vid gipskartongskivor, målning av tak- och väggytor med roller, samt tapetsering och målning av dörrar och tillbehör. Han känner de viktigaste egenskaperna hos de material han använder och de eventuella risker som är förknippade med aktuella arbetsmetoder. Han kan planera sin arbetsdag och sina arbetsuppgifter så att han kan utföra arbetet säkert och produktivt.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

Examinanden är insatt i de säkerhetsbestämmelser som tillämpas i byggnadsbranschen. Han kan också beakta andra personer som arbetar på byggsplatsen, så att arbetet löper smidigt och arbeten inte behöver göras om. Han är insatt i gällande kollektivavtal för måleribranschen, och han kan vid behov prissätta sitt arbete i enlighet med reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: slipning och kittning av ytor som skall målas, i- och påspackling av fogar, målning av tak och väggar med roller, tapetsering av raka väggytor med traditionella tapeter, målning av rör och metalldelar på räcken och ledstänger, målning av betonggolv, lackering av paneler, målning med högtrycksspruta, målning av staket och andra träkonstruktioner utomhus samt målning av ställningar för vädring och mattpiskning.

Examinanden skall utarbeta en skriftlig dagsplan för sina arbetsuppgifter och i tillämplig utsträckning en uträkning av ackordslöner enligt gällande kollektivavtal för måleribranschen.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen skall främst beakta om examinanden utfört arbetet väl och hållit arbetsmiljön ren. I samband med arbetsresultatet beaktas även tidsåtgången, medan arbetsredskapens kondition granskas samtidigt med arbetsmiljön. Andra objekt för bedömningen är samarbetsförmågan och förmågan att beakta arbetarskyddsfrågor.

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med vanliga uppgifter inom nybyggnadsmålningen
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- kan prissätta sitt arbete enligt reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt och så att det färdiga arbetet uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan

- inte kan identifiera de arbetsslag i kollektivavtalet som svarar mot arbetsuppgifterna i dagsplanen och inte heller tillämpa bestämmelserna om ackordsprissättning i kollektivavtalet rätt
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

3 § Ombyggnadsmålning

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan självständigt och enligt arbetsbeskrivning utföra de vanligaste arbetsuppgifterna vid reparationsmålning av bostäder och affärsfastigheter. Sådana arbeten är bl.a. lagning av gropar och sprickor, fogning och avjämning av skivkonstruktioner, ommålning av tak och väggar och målning av dörrar och fönster. Han kan avlägsna traditionella tapeter och tapetsera om. Han kan också utföra utvändigt underhålls- och ommålning av byggnader. Han kan dessutom skydda ytor som inte skall behandlas samt ta loss och sätta tillbaka lister, handtag, lock och beslag som kunde försvåra målningsarbetet. Examinanden känner till de viktigaste egenskaperna hos de material han använder och de eventuella risker som är förknippade med aktuella arbetsmetoder. Han kan planera sin arbetsdag så att han kan utföra arbetet säkert och effektivt. Han kan bedöma åtgången av de material han behöver. Han kan också bedöma behovet av reparation vid små vatten-, rost- eller rötskador.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

Han är insatt i gällande kollektivavtal för måleribranschen, och han kan vid behov tillämpa reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet när han prissätter sitt arbete.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: borttagning av gamla färg- och tapetskikt, tvättning och kittning av ytor som skall målas, i- och påspackling av sprickor, målning av tak och väggar med roller, målning av dörrar och fast inredning, invändig och utvändigt målning av fönsterkarmar, målning och lackering av lister, ommålning av golv, och omtapetsering av väggar.

Examinanden skall utarbeta en skriftlig dagsplan för sina arbetsuppgifter och i tillämplig utsträckning beräkna ackordslöner enligt gällande kollektivavtal för måleribranschen.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen skall främst beakta om examinanden utfört arbetet väl och hållit arbetsmiljön ren. I samband med granskningen av arbetsresultatet beaktas även tidsåtgången och arbetsredskapens skick samt arbetsmiljön. Andra objekt för bedömningen är samarbetsförmågan och förmågan att beakta arbetarskyddsfrågor.

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med vanliga arbetsuppgifter inom ombyggnadsmåleri
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- kan prissätta sitt arbete enligt reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan identifiera de arbetslag i kollektivavtalet som svarar mot arbetsuppgifterna i dagsplanen och inte heller tillämpa bestämmelserna om ackordsprissättning i kollektivavtalet rätt
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

4 § Reparation och målning av fasader

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan självständigt och enligt en arbetsbeskrivning utföra underhålls- och nybehandling av fasader av trä eller sten. Han vet vilka krav som ställs underlaget och på de färdigbehandlade ytorna. Han kan också skydda de ytor som skall lämnas obehandlade och se till att arbetet inte medför oskäliga olägenheter för husets invånare och för omgivningen.

Examinanden känner till de viktigaste egenskaperna hos de material han använder och de eventuella risker som är förknippade med aktuella arbetsmetoder. Han känner till de vanligaste typerna av byggställningar och lyftanordningar samt de viktigaste säkerhetsbestämmelserna för dem.

Examinanden kan planera sin arbetsdag så att han kan utföra arbetet säkert och effektivt, och han kan bedöma materialåtgången och den tid arbetet kommer att ta.

Examinanden är insatt i gällande kollektivavtal för måleribranschen, och han kan vid behov tillämpa reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet när han prissätter sitt arbete.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att bedöma om examinanden har den yrkeskunskap som krävs för examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: borttagning av gamla färgskikt, tvättning och kittning av ytor som skall målas, i- och påspackling av sprickor, målning av väggar med pensel, roller och högtrycksspruta, målning av balkonggolv, målning av dörrar och fönster samt målning av plåt- och stålkomponenter på fasader.

Examinanden skall utarbeta en skriftlig dagsplan för sina arbetsuppgifter och i tillämplig utsträckning beräkna ackordslöner enligt gällande kollektivavtal för måleribranschen.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen skall främst beakta om examinanden utfört arbetet väl och hållit arbetsmiljön ren. I samband med arbetsresultatet beaktas även tidsåtgången, medan arbetsredskapens kondition granskas i samband med arbetsmiljön. Andra objekt för bedömningen är samarbetsförmågan och förmågan att beakta arbetarskyddsfrågor.

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med vanliga målningsarbeten utomhus
- visar en ansvarsfull och kundorienterad inställning till sitt arbete
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- kan prissätta sitt arbete enligt reglerna för ackordsprissättning i kollektivavtalet
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person

- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan identifiera de arbetsslag i kollektivavtalet som svarar mot arbetsuppgifterna i dagsplanen och inte heller tillämpa bestämmelserna om ackordsprissättning i kollektivavtalet rätt
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

5 § Tapetsering

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan belägga väggar med alla typer av industritillverkade beläggningsmaterial. Han känner till olika typer av tapeter och andra väggbeläggningar, deras egenskaper och lämpliga monteringsätt. Han kan använda klistermaskin och klistra för hand. När han planerar tapetseringsarbeten skall han kunna beakta om mönsterpassningen är rak eller förskjuten, och han känner till olika skarvar samt olika typer av överlapp som används för olika material vid yttre och inre hörn. Han kan byta ut en enskild tapetvåd, laga trasiga tapeter, skarva tapeter och täcka över elkablar och liknande detaljer.

Examinanden känner till vilka krav olika material ställer på underlaget och han kan utföra nödvändigt förarbete, t.ex. ta bort gamla tapeter, förhindra genomslag, laga sprickor och konstruera rörelsefogar enligt de vanligaste metoderna.

Examinanden vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinandens påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: borttagning av gamla tapeter, avjämning av underlaget, preparering av skarvar mellan skivor och annan eventuell underbehandling samt tapetläggning med olika typer av skarvar.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra tapetseringsarbeten självständigt
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan identifiera de arbetsslag i kollektivavtalet som svarar mot arbetsuppgifterna i dagsplanen och inte heller tillämpa bestämmelserna om ackordsprissättning i kollektivavtalet rätt
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

6 § Sprutmålning för byggnadsmålare

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan självständigt utföra sådan målning med högtrycksspruta inomhus och utomhus som förekommer inom byggnadsmåleriet. Han känner till hinnbildningen och övriga egenskaper hos lösningsmedelbaserade och vattenburna färger både i vått och torkat tillstånd. Han skall sörja för ordning och renlighet i arbetsmiljön. Han skall också vara medveten om eventuella arbetsrisker och iaktta säkerhetsbestämmelserna för material och arbetsredskap.

Examinanden förstår funktionsprincipen för en högtrycksspruta och han kan utföra normalt underhåll på färgsprutor. Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskick-

ligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: skydd av ytor som skall lämnas obehandlade, förberedande arbeten vid sprutmålning, inställning av färgsprutor samt provmålning och målning med högtrycksspruta. Av arbetsuppgifterna skall det också framgå att examinanden kan sätta utrustningen i användbart skick, utföra underhåll på den och förvara den rätt.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen skall främst beakta om examinanden utfört arbetet väl och hållit arbetsmiljön ren. I samband med arbetsresultatet beaktas även tidsåtgången, medan arbetsredskapens kondition granskas i samband med arbetsmiljön. Andra objekt för bedömningen är samarbetsförmågan och förmågan att beakta arbetarskyddsfrågor.

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra sprutmålningsarbeten i byggnader självständigt
- klarar att hålla högtryckssprutor i funktionsdugligt skick
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- förstår syftet med de olika behandlingarna
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- inte kan åtgärda funktionsstörningar i en högtrycksspruta
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan identifiera de arbetslag i kollektivavtalet som svarar mot arbetsuppgifterna i dagsplanen
- inte kan tillämpa bestämmelserna om ackordsprissättning i kollektivavtalet rätt
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan utföra ytbehandlingar av betonggolv så att resultatet uppfyller gängse kvalitetskrav. Han kan montera vanliga beläggningsmaterial, såsom epoxi- och polyuretanbaserade självutjämnande massor, strömassor, färgsandsbeläggningar och mosaikbeläggningar. Han kan också montera golvlister och utföra hörnrundningar, skarvar och övergångar.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas på en vanlig arbetsplats och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: mätning av nya och gamla golv, olika slags kontroller, borttagning av gammal golvbeläggning, förbehandlingar, ispackling, avjämning, fluatering, lackering, målning och beläggning med andra material.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med golvbeläggningsarbeten
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan välja rätt redskap för arbetet
- kan bedöma materialåtgången tillräckligt noggrant
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer

- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

8 § Spackling

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan utföra spacklingsarbeten inomhus och sprutspackling av innertak. Han kan utföra dessa uppgifter med en yrkesmans snabbhet och så att slutresultatet uppfyller gängse kvalitetskrav. Han känner till de vanligaste materialen som används för avjämning och deras lämplighet för olika ändamål. Han kan beakta avjämningsmassornas sammansättning och olika krav som objektet ställer vid valet av metoder och redskap för avjämningen. Han kan utföra spacklingsarbeten i torra rum och i våtrum (C2) både för hand och maskinellt, och han kan utföra grundläggande service på de maskiner som behövs.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: fastsättning av hörnförstärkningar, finspackling av byggskivor, förutjämning av tegelytor, grovgjutna ytor och ytor gjutna mot brädform, gipsputsning, grundspackling och ytspackling.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra spacklingsarbeten självständigt och säkert
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

9 § Dekorationsmålning

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan liva upp målade ytor med olika dekorationsmetoder, såsom lackering med flingor, lasering, svampning, strukturmålning samt dekoration med schablon och med pensel. Han skall också kunna utföra traditionell stänkmålning och målning med spackel enligt modell, och han vet vilka medel som är säkra att använda vid målartvätt och andra färgborttagningsmetoder.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen.

Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Som modeller kan examinanden använda bilder ur Päivi Karijärvis bok *Koristemaalaus* (Dekorationsmåleri) eller exempelsamlingarna *Svampmålning* och *Lasymålning* utgivna av Skandinaviska Färginstitutet. Han kan också använda modeller som han själv har tillverkat eller foton av utförda arbeten. Huvudsaken är att beställaren (bedömaren) på förhand vet hurdant slutresultat som är att vänta.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra struktur- och lasymålning självständigt
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som överensstämmer med modellerna.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor där mönstret och färgnyansen överensstämmer med modellerna.

10 § Utläggning av strykbara vattenisoleringar

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden har den yrkeskompetens i fuktisolering av våtrum som krävs för personcertifikatet för strykbara vattenisoleringar.

Han är insatt i Miljöministeriets bestämmelser om konstruktion av våtrum och i andra relevanta avtal och standarder (C2, RYL, RIL o.s.v.).

Han känner till de byggnadsfysikaliska funktionsprinciperna hos konstruktioner och material som används i våtrum. Han känner också till vilken betydelse underlagets typ och kondition har för ytbeläggnings hållbarhet.

Examinanden känner till egenskaperna hos de mest använda vattenisoleringsmaterialen och deras lämplighet för olika ändamål samt de redskap som behövs för arbetet. Han känner till metoderna för kvalitetskontroll av isoleringsarbeten, och han kan vid behov sörja för tillfälligt skydd av den behandlade ytan.

Examinanden kan planera sin arbetsdag så att han kan utföra arbetet säkert och effektivt. Han kan bedöma åtgången av de material han behöver. Han kan också planera reparationer av små vatten- eller mögelskador.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: grundning med primer, fastsättning av hörnförstärkningar, isolering av golvbrunnar och rör genomföringar, applicering av isoleringsmedel på väggar och golv med eller utan roller, manuell utläggning av isoleringsmassor och utläggning av isoleringsmassor genom sprutning.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med vanliga arbetsuppgifter inom nybyggnadsmåleri
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav

- åstadkommer en vattenisolering vars skiktjocklek inte överensstämmer med tillverkarens rekommendationer.
- utför isoleringen så att plattsättning blir omöjlig på grund av utbuktningar eller för kraftigt rundade hörn
- inte utför isolering av golvbrunnar och rör genomföringar enligt givna anvisningar.

11 § Imitationsmålning

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan imitera olika material med hjälp av färger och målningstekniker. Han känner till de vanligaste traditionella metoderna och färgerna, men han är också beredd att använda nya lösningar som gör det möjligt att snabbare och säkrare åstadkomma resultat som är estetiskt likvärdiga.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten, och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: imitation av olika träslag, såsom ek, mahogny och valnöt, marmorering och imitation av andra stenytter samt imitation av metaller, läder, lergods och tyger.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan utföra olika typer av imitationsmålning självständigt
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- kan åstadkomma en yta som överensstämmer med en på förhand godkänd modell.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- utför imitationsmålningen så att färgerna och mönstret inte överensstämmer med den överenskomna modellen.

12 § Putsning och lagning av fasader

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden har en ansvarsfull och kundorienterad inställning till sitt arbete. Han kan utföra nödvändig putsning och lagning i samband med ytbehandling av fasader, så att arbetsresultatet uppfyller gängse kvalitetskrav. Han kan påföra puts både maskinellt och för hand. Han känner till och kan tillämpa olika metoder att skydda betongarmering mot korrosion, och han vet vilka sorters putsbruk som lämpar sig för olika underlag. Examinanden kan räkna ut rätta blandningsproportioner för bruk, och han känner också till vilka för- och efterbehandlingar som gör den putsade ytan starkare.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Uppgiften kan t.ex. innehålla ett arbete som omfattar skyddsbehandling av armeringsjärn som frilagts genom bilning, treskiktputsning med kalkcementbruk, avjämning av yttre hörn med puts, manuell lagning med stänkputs och maskinell påförning av puts.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan putsa och reparera fasader självständigt
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.
- utför lagningar så att ytan avviker för mycket från den omgivande ytan.

13 § Mattläggning för målare

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden har en ansvarsfull och kundorienterad inställning till sitt arbete. Han skall självständigt och enligt en arbetsbeskrivning kunna utföra de vanligaste golvbeläggningarna i bostäder med sådana plastmaterial som inte förutsätter svetsade skarvar. Han skall också kunna montera golvlistor, hörnlistor och ledstångslistor av plast samt lösgöra listor och trösklar som annars skulle försvåra beläggningsarbetet och lägga dem tillbaka när arbetet blir klart.

Examinanden vet vilka material som är lämpliga för olika underlag och vilka krav materialen ställer med avseende på planhet och andra egenskaper hos underlaget. Han kan beakta den asbest som eventuellt finns i gammal golvbeläggning, och han kan preparera olika underlag för beläggning.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: borttagning av gamla golvbeläggningsskikt, grundning med primer av ytor som skall beläggas, fyllning och spackling av sprickor samt passning, skarvning och montering av golvbeläggningar.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Bedömningen skall främst beakta om examinanden utfört arbetet väl och hållit arbetsmiljön ren. I samband med arbetsresultatet beaktas även tidsåtgången, medan arbetsredskapens kondition granskas tillsammans med arbetsmiljön. Andra objekt för bedömningen är samarbetsförmågan och förmågan att beakta arbetarskyddsfrågor.

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med sådan mattläggning som brukar utföras av målare
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden skall självständigt och enligt arbetsbeskrivning kunna belägga mindre golv- och väggytor inomhus med keramiska plattor. Han känner till vilka krav som ställs på ytor som skall beläggas med plattor, och han kan välja lämpliga redskap och material enligt ändamålet. Han skall på förhand kunna planera fogindelningen och hur arbetet skall genomföras.

Examinanden känner till de viktigaste egenskaperna hos de material han använder och de eventuella risker som är förknippade med aktuella arbetsmetoder. Han kan planera sin arbetsdag så att han kan utföra arbetet säkert och effektivt. Han kan uppskatta och beräkna materialåtgången och den tid arbetet kommer att ta.

Examinanden känner till vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen. Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. En deluppgift kan t.ex. bestå av plattläggning av väggen ovanför en arbetsbänk i ett kök, förutsatt att väggen har minst två hörn (inre eller yttre), en rörelsefog och en utdragning för en väggkontakt och förutsatt att fogindelningen kräver skärning.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinanden

- kan arbeta självständigt med sådan plattläggning som brukar utföras av målare
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesman
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.
- genomför fogindelningen så att fler plattor än nödvändigt blir mindre än en halv normalstor platta
- drar av bruket för tidigt med tandspackel eller använder för litet bruk för ändamålet
- åstadkommer fogar med tydliga horisontella eller vertikala avvikelser
- åstadkommer ojämna fogar.

15 § Restaurering

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan vägledad av arbetsledningen utföra ytbeläggning enligt traditionella metoder som användes innan man började bygga industriellt. Han känner till hur s.k. traditionella färger tillverkas och för vilka ändamål de är lämpliga. Han känner till de grundläggande principerna för restaurering, såsom betydelsen av den historia som finns bevarad i olika beläggningsskikt och avsikten med att arbetet dokumenteras. Han känner också till de väsentligaste skillnaderna mellan gamla och moderna metoder.

Examinanden känner till gamla behandlingssystem. Han vet också varför olika arbetsmoment utförs och kan utföra hela målningsarbeten enligt sådana traditionella system. Han kan slipa med pimpsten, måla med traditionella oljefärger, spänna tak och måla med limfärg.

Examinanden känner till de krav som olika underlag ställer, och han vet vilka egenskaper hos arbetsredskap och arbetsmaterial som är väsentliga för att arbetet skall lyckas. Han kan sköta sitt arbete självständigt, snyggt, säkert och med en erfaren yrkesmans snabbhet.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Yrkesprovet skall i huvudsak ordnas i en normal arbetsmiljö och i samband med normala arbetsuppgifter. I provet skall examinanden påvisa sin yrkesskicklighet. Han skall också visa att han behärskar den kunskap och de principer som ligger till grund för yrkesskickligheten och att han kan tillämpa denna kunskap. Yrkesprovet kan kompletteras med separata utredningar, med skriftliga arbeten och uppgifter, med intervjuer och diskussioner samt med självvärdering.

När yrkesprov planeras och genomförs kan hänsyn tas till särskilda förhållanden på examinandens arbetsplats eller i den bransch och organisation där han valt att genomföra sitt yrkesprov. Som yrkesprov godkänns en övergripande arbetsuppgift i måleribranschen.

Uppgiften skall vara sådan att det blir möjligt att rapportera examinandens yrkeskunskap och bedöma om den uppfyller kraven för godkänd examen. Följande deluppgifter kan exempelvis ingå i provet: målning med gamla traditionella metoder såsom målning av trä- ytor utomhus med olje- och kokfärger, målning av kalkputsade ytor med kalkfärg, målning av gamla fönster med oljefärg, spänning av innertak och väggar, målning med limfärg och temperafärg samt tillverkning av nämnda färger.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Prestationen skall godkännas om examinandem

- kan arbeta självständigt med restaureringsarbeten
- beaktar de krav som underlaget ställer
- beaktar bruksegenskaperna hos de material som han använder
- kan framställa målarfärger för innerväggar, innertak och fast inredning och för ytterväggar av trä eller sten enligt givna färgprover
- kan göra upp en fungerande dagsplan
- utför sitt arbete systematiskt och effektivt
- åstadkommer arbetsresultat som uppfyller gängse kvalitetskrav.

Prestationen skall underkännas om examinandem

- inte kan arbeta självständigt
- i sitt arbete orsakar fara för sig själv eller för någon annan person
- genom slarvigt arbete gör det nödvändigt med extra rengöring och städning av omgivningen
- inte beaktar de krav som underlaget ställer
- inte beaktar egenskaperna hos de material som han använder
- inte kan göra upp en fungerande dagsplan
- tillverkar färg som har otillräcklig vidhäftning eller som av någon annan orsak är oanvändbar
- inte kan utföra sina arbetsuppgifter med en sådan snabbhet som kan förutsättas av en yrkesmålare
- inte åstadkommer ytor som uppfyller gängse kvalitetskrav.

16 § Företagsamhet

---

a) Krav på yrkesskicklighet

Examinanden kan bedöma sina individuella möjligheter och sin förmåga att verka som företagare. Han kan bedöma förutsättningarna för att grunda ett företag i måleribranschen och de risker som det innebär. Examinanden känner till olika företagsformer och olika sätt att inleda företagsverksamhet.

Examinanden kan i samråd med experter utveckla en grov affärsidé, och han vet hurdana ekonomiska och intellektuella resurser och produktionsinsatser som krävs för att grunda ett företag. Tillsammans med experter kan han bedöma utsikterna för att företagsidén skall lyckas.

Examinanden förstår vikten av goda kundrelationer och andra samarbetsrelationer för framgångsrik företagsverksamhet, och han kan utveckla dessa relationer. Han kan beakta företagsekonomins centrala principer. Examinanden skall också kunna klarlägga det planerade företags resursbehov.

Examinanden känner till den viktigaste lagstiftningen om företagsverksamhet och har grundläggande kunskaper om företagarens ställning och arbetslöshetsskydd. Han kan skaffa den information och experthjälp som han behöver när han grundar och driver sitt företag.

b) Sätten att påvisa yrkesskicklighet

Examinanden skall påvisa sin yrkesskicklighet genom att utarbeta en utvecklingsplan, där han vidareutvecklar sin företagsidé till en fungerande affärsidé.

Kunskaperna och färdigheterna i företagsverksamhet bedöms som äkta företagsverksamhet. En central del av yrkesprovet skall utgöras av ett företagsprojekt, där examinandens vidareutvecklar sin affärsidé till ett realiserbart företag i måleribranschen. När examinandens utvecklar sin företagsidé skall han kartlägga de förhållanden som gäller för en ny företagare i måleribranschen.

c) Mål och kriterier för bedömningen

Vid bedömningen skall särskilt beaktas om examinandens

- kan bedöma sina förutsättningar för att bli en framgångsrik företagare och kan planera sin kompetensutveckling så att den stöder företagsamhet
- har omfattande kunskaper om hur ett företag grundas och behärskar de centrala frågorna praktiskt
- kan anlita experter och utnyttja olika informationskällor.

Prestationen skall godkännas om examinandens

- vet vilka värderingar och vilket slags kompetens som hjälper företagaren till framgång, så att han kan bedöma sig själv och sina möjligheter att lyckas som företagare och så att han kan dra korrekta slutsatser och fatta riktiga beslut om sin kompetensutveckling
- uppskattar sin egen yrkesskicklighet och har förmåga att föra fram den
- har studerat hur företag i måleribranschen fungerar, så att han kan överväga ett sådant företags framtidsutsikter och utveckling och de möjligheter som marknaden erbjuder om han eventuellt grundar ett företag
- vet vilka alternativ det finns för den som vill grunda ett företag, och känner till de vanligaste lösningarna som används i Finland, bl.a. vilka former av företag som finns, hur företag grundas, ansvarsfördelning och vilka resurser som behövs samt vilka riskerna är och kan diskutera med experter om olika alternativ för sitt eventuella företag
- kan utveckla sin företagsidé tillsammans med experter till ett fungerande affärs- och servicekoncept, och beaktar efterfrågan, konkurrensfaktorer och lediga marknadsnischer i detta utvecklingsarbete
- kan tolka ett företags bokslut bl.a. i fråga om kapital, förmögenhet, solvens och resultat

- förstår kostnadskalkylens grunder och vet vilka marknadsrelaterade faktorer som måste beaktas vid förnuftig prissättning av produkter
- kan utarbeta en grov resultatprognos för sitt företag och kan skaffa kunskap och experthjälp för att kunna avgöra skattefrågor som rör företag i branschen
- känner till de lagstadgade åtgärder som han måste vidta när han grundar ett företag och vet var han vid behov kan få experthjälp.

Prestationen skall underkännas om examinanden

- inte har företaganda och inte förmår bedöma sina förutsättningar att bli en framgångsrik företagare
- inte kan planera sin kompetensutveckling så att den stöder företagsverksamhet
- inte har de färdigheter som behövs för att inleda egen företagsverksamhet
- inte kan anlita experthjälp eller olika informationskällor när han utarbetar sin verksamhetsplan.

Utbildningsstyrelsen har godkänt dessa examensgrunder med stöd av lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

De fristående examina är examina som särskilt planerats och utvecklats för att avläggas av den vuxna befolkningen.

Planeringen och genomförandet av de fristående examina baserar sig på ett nära samarbete mellan sakkunniga inom undervisning och arbetsliv.

Utbildningsstyrelsen/försäljning
Pb 380 (Hagnäsgatan 2)
00531 Helsingfors
Tfn: försäljning (09) 774 774
fax (09) 774 774 75
E-mail: myynti@oph.fi
www.oph.fi/svenska/bokhandel